

Reliabilitet

Reliabilitet betyder pålitlighet och handlar om huruvida vi kan lita på att ett test ger samma resultat flera gånger. Om man mäter hur lång en person är, så förväntar vi oss att höjden är densamma om vi upprepar mätningen följande dag. Då är mätningen reliabel. Om resultatet skulle visa sig vara annorlunda följande dag är mätningen inte särskilt reliabel.

Vid en mätning finns det alltid en risk för mätfel. Om dessa mätfel är slumpmässiga kommer de att variera åt båda hållen runt ett genomsnitt. Vi säger då att mätfelet är slumpmässigt. Om ett test däremot tenderar att alltid visa för högt eller för lågt värde är mätfelet systematiskt.

I psykologiska test är det vanligt att man beräknar reliabiliteten hos ett test efter graden av överensstämmelse mellan upprepade tester under samma förhållanden. Logos är ett psykologiskt test och vi har mätt test-retest-reliabiliteten för de olika deltesten utifrån upprepade tester av 593 elever. Analyserna har utförts på norsk normeringsdata.

Separata analyser gjordes för *procenten korrekta svar* och *svarstid*. Vissa deltest mäter endast ett av de två värdena. Om ett deltest till exempel endast mäter tidsanvändning markeras kolumnen för korrekthet med ett streck i tabellen (-). Vi använde Cronbachs Alpha för att beräkna reliabilitetskoefficienterna. Cronbachs Alpha är ett korrelationsmått. Korrelation berättar hur mycket två mätbara storheter är relaterade till varandra. En test-retest-korrelation bör vara hög.

European Federation of Psychologists' Associations ger följande råd för tolkning av stabilitetskoefficienter vid användning av test-retest för psykologiska tester:

Otillfredsställande	< 0,55
Tillfredsställande	0,55–0,64
God	0,65–0,74
Utmärkt	>0,75

Alla reliabilitetskoefficienter i Logos är i kategorin utmärkt, med undantag för diktamen och svarstiden på deltestet fonemsyntes (uppgiftsserie 3-5), som båda är i kategorin god.

Reliabiliteten av deltesten i uppgiftsserien för årskurs 3-5 mättes med hjälp av test-retest av 276 elever i årskurs 4. Reliabiliteten av deltesten i uppgiftsserien för årskurs 6-vuxna bedömdes efter test-retest av 317 elever i årskurs 8. Reliabilitetskoefficienterna visas i tabellerna nedan. Alla resultat var signifikanta ($p < 0,001$).

Reliabilitetskoefficienter för deltesten i uppgiftsserierna 3–5

Deltester	Andel korrekta svar	Svarstid
Muntlig reaktionstid	*	.95
Manuell reaktionstid	*	.96
Ordläsning	.89	.96
Fonologisk avkodning	.91	.95
Ortografiskt igenkännande	.90	.96
Bokstavsläsning	*	.90
Grafem-fonem-omkodning	.88	.93
Fonemsyntes	.84	.76
Fonemanalys	.83	.87
Fonologiskt korttidsminne	.88	-
Att skilja mellan ord och homofona nonord	.83	.97
Visuell analys	.87	.94
Fonologisk diskriminering	.88	.91
Snabb benämning av kända föremål	*	.94
Läsflyt (lästid i min.)	*	.93
Läsförståelse	.91	-
Hörförståelse	.89	-
Begreppsförståelse	.89	-
Diktamen 1	.73	-

Reliabilitetskoefficienter för deltesten i uppgiftsserien 6–vuxna

Deltester	Andel korrekta svar	Svarstid
Muntlig reaktionstid	*	.98
Manuell reaktionstid	*	.97
Ordläsning	.90	?
Fonologisk avkodning	.92	.96
Ortografiskt igenkännande	.93	.96
Fonemisk medvetenhet	.95	.92
Fonologiskt korttidsminne	.91	-
Arbetsminne	.87	-
Att skilja mellan ord och homofona nonord	.88	.97
Snabb benämning av siffror	*	.96
Visuellt korttidsminne	.90	-
Läsflyt	*	.97
Läsförståelse	.93	-
Hörförståelse	.92	-
Begreppsförståelse	.91	-
Diktamen	.84	-

* På grund av bristande varians i resultatet anges inte reliabilitetskoefficienten. Ett värde som inte mäts i Logos markeras med ett streck (-) i tabellen.